

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:597

av Lars Tysklind och Barbro Westerholm (FP)

Ny utredning om destruktivt och manipulativt ledarskap

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en ny utredning om destruktivt och manipulativt ledarskap.

Motivering

Det är nu sexton år sedan utredningen ”I God Tro” (SOU 1998:113), som genomfördes efter det att riksdagen 1995 bifallit Barbro Westerholms motion ”Andlig kränkning”, överlämnades till regeringen. Utredningen såg allvarligt på förhållandet att det finns rörelser som utövar så destruktivt och manipulativt ledarskap att rörelsernas medlemmar riskerar att komma till skada. Särskilt allvarlig var iakttagelsen att barn i rörelserna styrs och kontrolleras genom rädsla för upptäckt och straff. Utifrån rörelsens centrala mål är det både funktionellt och viktigt att forma barnen till auktoritetstro, underordning och lydighet. Kritiskt tänkande och ifrågasättande uppmuntras inte. Fysisk bestraffning av barn ifrågasätts inte och positiv inställning till äga förekommer.

Utredningen lade fram en rad förslag till åtgärder men inga av dessa har genomförts trots att remissbehandlingen visade att inte minst för barnens skull måste åtgärder vidtas. Men också de vuxnas situation måste uppmärksammas. Det finns rapporter att även vuxna farit illa av medlemskap i destruktiva, manipulativa rörelser och drabbats av psykiska störningar.

Även om vi inte vet hur vanligt det är att barn och vuxna far illa i dessa rörelser så har det under de senaste åren kommit fram tydliga bevis på att problemet finns och att det

inte är obetydligt. Sannolikt finns ett betydande mörkertal då det hör till de problem som man bl.a. av rädsla för repressalier inte talar om.

Vi anser därför att det är dags att följa upp utredningen ”I God Tro” med avseende på såväl barns som vuxnas situation i destruktiva, manipulativa rörelser. Det råder brist på sammanhållen forskning och kunskap inom området. Såväl hälso- och sjukvården som socialtjänsten behöver kunskap om de psykiatriska, sociala, medicinska och ekonomiska problem som en medlem i sådana rörelser kan möta och vilken hjälp som behövs. Därför yrkar vi på att utredningen ”I God Tro” nu får en uppföljning, att problemets omfattning uppskattas och att aktuell kunskap tas fram och sprids om hur de som drabbats av destruktivt, manipulativt ledarskap bäst kan hjälpas.

Lars Tysklind (FP)

Barbro Westerholm (FP)